

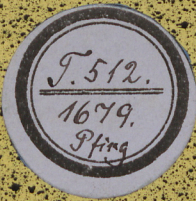
**Henricus Rudolphus Redeker/ IC. Univers. Rostoch. Rector, & Fac. Iur. Decanus
... ad Festum Spiritui Sancto Sacrum, devoteq[ue] hodie celebrandum, Omnes ac
singulos Academiae Cives serio hortatur**

Rostochii: Keilenbergius, [1679]

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn742505243>

Druck Freier Zugang

J. 512.

1679. Pfing.

~~M-1256.~~^{st.}

HENRICUS RU-
DOLPHUS *Redeker*/IC. ¹⁶⁷⁹

Univerf. Rostoch. RECTOR,

& Fac. Jur. DECANUS, Serenifs. Ducis

Mechlenb. Confil. intimus, Confistorijq;

Ducalis Aſseſſor,

ad Feſtum

SPIRITUI
SANCTO

Sacrum, devotèq; hodiè
celebrandum,

Omnes ac ſingulos Aca-
demiæ Cives
ſeriò hortatur.

M. 1236

*****

ROSTOCHII,

Typis FRIDERICI KEILENBERGII, Acad. Typogr.

Salutem!

Vi in Ecclesiâ Christianâ ,
quam sibi Tri-Unus Deus inter
mortales collegit, conservat, & ab
omnibus mundi, diaboliq; insi-
diis tutatur, militant, id agere
semper religiosq; debent, ne di-
sciplinam illam militarem, quæ
ad amplificandum regnum Dei,
ejusq; exercitus salutem, perti-
net, deserant, sed, in castris quasi,
continuâq; expeditione constitui, arma Spiritus indefi-
nenter exercent. Ubi enim periculosius bellum imminet,
ibi vigilandum magis ipsum strategicum, seu belli fortissi-
mum Imperatorem, & ipsos etiam conscriptos milites, de-
cet, ne aperto campo vel per insidias obruantur. Pessimi
militis nota symbolumq; est, si nec in victoriâ decus, nec in
fugâ flagitium putaverit, adeoq; nec boni intellectum, nec
mali curam habuerit. Hinc tantò exquisitiùs cuicumq; Ma-
gistratui Christiano, qui præ aliis Dei vices in terris sustinet,
& ex ejus præscripto commissam sibi multitudinem mode-
ratur, laborandum est, ut cives suos promptos paratosq; ad
militiam spirituales subeundam sustinendamq; efficiat: &
præprimis stupendum sanctissimæ Trinitatis mysterium,
Sanctissimiq; Spiritus ineffabilem virtutem, quâ omnes ho-
stium insultus machinationesq; superare possunt, devotissi-

mo

mo cultu vènerandum adorandumq; pio èxèmplo, & serio sermone adhortetur. Cetetum cum officii munerisq; mei, quod in præsentiarum sustineo, ratio mihi injungat, de Spiritus Sancti gratiâ Programma aliquod scribere, & Cives nostræ Academia, tanquam strenuos Athletas, sub clypeo inexhaustæ ejus gratiæ militantes, ad venerandum ejus festum, devotissimo pectore celebrandum alacriores reddere. Non videre mihi eqvidem videor falcem in alterius messem missam; Si de inexhausto hoc & profundo divinæ bonitatis fonte verba fecero; cum à veræ Jurisprudentiæ professione, quæ non humanarum duntaxat, sed & divinarum rerum legumq; scientiam continet, id neutiquam alienum sit. Imò Sacratissimus Romanorū Imperator Justinianus, cum non tantum suas Constitutiones in Imperio suo servandas promulgaret, sed & Antecessorū suorū præcepta componeret, & in unū Codicē redigeret, primū Titulū de SUMMA TRINITATE inscripsit: Tum ut Cives Imperio suo subjectos ad verū DEI cultum piissimo exemplo alliceret; tum ut, præmittendo verū salutis humanæ fundamentū, boni Magistratus officium adimpleret; tum ut ostenderet, se, ad institutum divini numinis, & boni principis exemplum, utriusq; tabulæ esse custodem & defensorē. Ut itaq; subditis suis exemplo præiret, & lumine clariore præfulgeret Justinianus noster religiosissimus, rejectā & anathematizatā hæresi Nestorii, Eutychis, & Apollinaris, de summâ Trinitate veneranda, & plusquam cedro digna promulgavit Edicta, illaq; ad omnes Imperii sui partes, ut Christianæ fidei indubitātū haberet testimoniū, & devotos certosq; in religione Christianâ subditos faceret, publicanda & observanda misit: *Credimus enim, inquit, in Patrem, & Filium, & Sanctum Spiritum, unam essentiam in tribus hypostasibus, seu subsistentibus personis, adoramus unam Deitatem, unam potestatem, Trinitatem consubstantialem l. s. & c.*

C. de

C. de summ. Trin. Secutus hactenus est Princeps omni laude superior suos Antecessores Christianissimos, Gratianum, scil. Valentinianum & Theodosium, qui Symbolum Nycænum, seu infucatae religionis fundamentum, adprobantes, Orthodoxam hanc fidei ac religionis humanæ confessionē promulgarunt: *Is Nicenæ Assertor fidei, & Catholica religionis verus cultor accipiendus est; qui omnipotentem DEUM, & Christum Filium DEI uno nomine, ubi pro uno nomine, legendum esse uno numine, textus svadet & Dd. probant, confitetur: DEUM de DEO, lumen de lumine: qui Spiritum Sanctum, quem ex summo rerum parente & speramus & accipimus negando non violat: apud quē intemerata fidei sensu viget, ex incorrupta Trinitatis indivisa substantia, quæ græco verbo ἰσοουσία rectè credentibus dicitur. Hæc profectò nobis probāda, hæc veneranda sunt. l. 2. C. d. 1.* Videm⁹ hīc quā scitè eleganterq; leges humanæ, cum legibus Majestatis divinæ conveniant, nostramq; salutē quærant: Videmus, quodnam sit fidei Christianæ immotum fundamentum; scilicet ut unam Deitatem sub pari Majestate, & sub pia Trinitate credamus. Comitari proinde, quod pii veteres Proverbii loco usurparunt, Johannem, Christi præcursores, ad Jordanem debemus, & videbimus, Patrem in voce, Filium in homine, Spiritum Sanctum in columbâ, adeoq; adorandam Trinitatem manifestissimè apparentem *August. Tract. 6. in Johann.* Hæc est, quæ probandam & quæ venerandam gloriosissimi Imperatores mandarunt, undè dicitur una Deitas, *l. 1. l. 5. §. 1. l. 6. §. 1.* una potestas *l. 5. §. 1.* una essentia & indivisa substantia, *l. 2. §. 1. l. 6. §. 1.* Una & par Majestas *l. 1. unum Numen l. 2. §. 1. C. de summ. Trin.* Dicitur autem summa, quia ab eâ, tanquam à causâ primâ, omnium rerum principia, progressus atq; finis oritur & dependet *1. Tim. 6. v. 17.* Quoniam autem Spiritus Sancti festum, in Christiano orbe, hodiè celebratur, Nos etiam, ut de hâc Sacrosanctæ Trinitatis tertiâ personâ, ejusq; venerando

do cultu agamus, & pariter nos promptos Spiritu S. milites ostendamus, officii nostri ratione compellimur. Ejusdē autē, in sapius allegato titulo, *de summa Trinitate*, triplex est consideratio. Spectatur enim *primò*, quatenus est una Trinitatis persona *l. 1. pr. l. 5. §. 1. l. 6. §. 1. d. 1.* Spectatur *secundò*, quatenus ex eo incarnatus est Christus *d. l. 5. §. 1. l. 6. §. 1. l. pen. §. 2. l. ult. §. 2. de sum. n. Trin.* Spectatur autem *tertiò*, quatenus virtutem suam & efficaciam in nos effundit. Hoc enim est quod dicitur in *l. 2. §. 1.* nos Spiritum Sanctum sperare & accipere. Quando itaque Imperator, Spiritum Sanctum esse unam Trinitatis personam, affirmat; simul plura ad fidem necessaria comprehendit; & quidem (1) quod sit verus DEUS; idque tum ex veteris, tum ex novi Testamenti tabulis abundè probatur: Tribuuntur enim ipsi divina nomina, quando dicitur Jehovah *2. Sam. 23. v. 3. Psal. 85. v. 9. Act. 5. v. 3. 5. Ephes. 3. v. 5. 2. Pet. 1. v. 21.* & ipsa essentialia DEI attributa, cultusq; divinus, uti pro more suo, deducit Gerhard: *Loc. de S. S. n. 24. & seqq.* (2) Distincta & quidem tertia Trinitatis persona; quæ à Patre & Filio, in abstruso illo Trinitatis Mysterio, ineffabiliter procedit, unde hypostaticus ejus character provenit. *1. Corinth. 2. v. 10. 2. Thess. 2. v. 8. Matth. 3. v. 16.* Quando autem Imperator Christum, ex Spiritu Sancto incarnatum esse dicit, ad ipsum fundamentum articuli fidei, ex quo salus hominum dependet, respicit. Hunc a. stupendum conceptionis modum, cum in hac vitâ perfectè & plenè adumbrare non possumus, quia mens deficit & vox silet, rationem nostram humanâ fecæ obumbratam, in verâ fide, verbo DEI submittimus, & cum Apostolo Altitudo exclamamus: *O altitudo divitarum sapientie & scientie DEI!* adeoq; certitudini rei subscribimus, & Mysteria Sanctissimi, ex indubitato verbo DEI nobis revelata, potius veneramus, quàm perscrutamur. Quando deniq;

deniq; in *d. l. 2. §. 1. C. de summa Trin.* Imperatores, Nos à summo Parente accipere Spiritum Sanctum, fatentur: Ne quicquam probabit Accursius suam, quam illis verbis applicat, Glossam, quod Imperatores loquantur secundum Græcos, qui S. S. à Filio DEI procedere negant. Cum nec verborum contextus, qui in dictâ lege occurrit, nec præsumtio, quæ pro optimis Imperatoribus militat, errorem illum schismaticum admittant. Loquuntur enim Pii illi Imperatores non aliter ac antiqua Concilia, vel ipse potius Christus, qui omnia Concilia & omnes Conciliorum Patres superat, locutus est, *Joh. 15. v. 26.* Quapropter ille locus, ex quo Accursius sinistram concepit opinionem, recentiorum Græcorum sententiam magis evertit, quam probat. Quando enim ibi dicitur, nos Spiritum Sanctum accipere à summo rerum parente, tunc non excluditur Filius; tum quia ibi, æquè ac in *d. l. Johannis*, non additur particula exclusivâ, quod à solo Patre eum accipiamus, vel quod à solo Patre procedat; minus additur negativa, quod à Filio non procedat: Ergò assertum illud Accursii, per quod erroris incusantur Christiani Imperatores, eum ipsû erroris criminationisq; reum facit. Si enim valeret talis consequentia, quam valere, atq; adeò contra rectè credentium sententiam, in *d. l. 2.* scriptum esse, haud obscure innuit *Cujac. l. 12. Obs. 26.* (quam tamen sententiam in *¶. C.* non sustinet.) Spiritus Sanctus procedit à Patre, vel illum accipimus à Patre: Ergò non à Filio; Tum eâdem rationis consequentiâ dicere possemus: Pater est solus verus DEUS *Johann. 17. v. 3.* Ergò nec Christus, nec Spiritus Sanctus sunt verus DEUS. Tales autem consequentiæ sunt instar ruinosæ domus, quæ simul & damnum & periculum minatur. Potest potius inverti Accursii argumentum, & egregius S. Scripturæ consensus ita elici: Spiritum Sanctum

ctum accipimus à Patre: Ergò etiam à Filio. Quia Pater essentiam suã, ex quã procedit Spiritus Sanctus, ab æterno communicavit Filio suo, nam Pater & Filius, ratione essentiæ suæ, sunt unum. Uti itaque Filius est de DEO DEUS, ita etiam Spiritus Sanctus de eodem procedit. Unde *Augustinus*, Cur, inquit, *Filius dixit, de Patre procedit Spiritus Sanctus? Cur putas, nisi quemadmodum ad eum solet referre & quod ipse est, de quo & ipse est? Unde istud est quod ait: Mea doctrina non est mea, sed ejus qui misit me.* Cum hac autem interpretatione bellè consentit dictum Imperatorũ, quo, à summo Parente nos sperare & accipere Spiritum Sanctum, fatentur. Non enim illis verbis agunt de Spiritu Sancto quatenus est tertia Trinitatis persona, sed virtutem & efficaciam ejus, quã nos illuminat & in verã fide confirmat, venerantur. Ceterum quod Spiritus Sanctus à Patre simul & Filio procedat, indubitatis sacre Scripturæ testimonijs probatur; dicitur etenim *Spiritus Filij*, Gal. 4. v. 6. *Spiritus Christi*, Rom. 8. v. 9. Phil. 1. v. 19. *Spiritus Oris Christi*, 2. Thessal. 2. v. 8. *quem Christus dedit suis discipulis* Johann. 20. v. 23. Non autem geminus, sed unus est Spiritus, Patris scilicet & Filii, unde dicitur *Spiritus DEI* 1. Cor. 2. v. 11. 12. Illis proinde verbis, quibus Imperatores, Spiritũ Sanctum nos à Patre sperare & accipere, fatentur, nihil aliud, quã ipsum Spiritus Sancti officium, quod in sanctificatione consistit, significant, idq; convenit verbo DEI 1. Thess. 2. v. 1. Quia per gratiam S. S. reddimur vasa misericordiæ divinæ, plantulæ Paradisi, & domicilia Sacrosanctæ Trinitatis. Nostrum itaq; erit, Cives Christianissimi, in Sacrosancto hoc Festo non tantum ore fateri, Spiritum Sanctum esse verum DEUM, tertiamq; adorandi summæ Trinitatis Mysterii personam, quæ à Patre & Filio inscrutabili modo ab æterno procedit, & per quem corda credentium illuminatur,

nantur, sanctificantur, & ad æternam vitam renovantur: sed fide verâ & precibus ardentibus, quæ sunt tutissima nostra arma, debemus probare, Nos non esse protervos, otiosos & disciplinæ impatientes, adeoque immorigeros & seditiosos, sed selectos milites Spiritus Altissimi. Nam qui Spiritu DEI aguntur, hi sunt filii DEI: & arma sua, quæ sunt, *Charitas, Gaudium, Pax, Longanimitas, Benignitas, Bonitas, Fides, Mansuetudo, & Continentia*, ut loquitur Apostolus ad Gal. 5. v. 22. publicè ostentant. Agamus itaq; *Ciues honoratissimi*, quod nostrum abs nobis requirit Symbolum; simus fortissimi Athletæ Spiritus Sancti; expellamus ex cordibus nostris pravas libidines, induamus arma salutis nostræ; exerceamus bonam militiam, ne ejiciamur ab exercitu celestis Hierosolymæ, sed ut tandem, post prælium victoriam, & post victoriam æternum triumphum agere, & in Palatio in victissimi Ducis nostri tutò habitare, summâq; beatitudine frui queamus.

P. Rost. Sub Sigillo Rector. ipso die
Pentecostes, Anno 1679

ctum accipimus à Patre: Ergò etiam à Filio
tiam suã, ex quã procedit Spiritus Sanctus
municavit Filio suo, nam Pater & Filius
sua, sunt unum. Uti itaque Filius est
ita etiam Spiritus Sanctus de eodem pro
stinus, Cur, inquit, Filius dixit, de Patre pro
ctus? Cur putas, nisi quemadmodum ad
quod ipse est, de quo & ipse est? Unde
Mea doctrina non est mea, sed ejus qui me
autem interpretatione bellè consentit
rũ, quo, à summo Parente nos sperare
tum Sanctum, fatentur. Non enim illis vi
ritu Sancto quatenus est tertia Trinitatis
tutem & efficaciam ejus, quã nos illum
confirmat, venerantur. Ceterum quod
Patre simul & Filio procedat, indubita
testimonijs probatur; dicitur etenim Sp
v. 6. Spiritus Christi, Rom. 8. v. 9. Phil. 1.
Christi, 2. Thessal. 2. v. 8. quem Christus
Johann. 20. v. 23. Non autem geminus
tus, Patris scilicet & Filii, unde dicitur
2. v. 11. 12. Illis proinde verbis, quibus In
Sanctum nos à Patre sperare & acciper
aliud, quã ipsum Spiritus Sancti officium.
tione consistit, significant, idq; convenit
2. v. 1. Quia per gratiam S.S. reddimur va
vinã, plantulã Paradisi, & domicilia Sacra
Nostrum itaq; erit, Cives Christianissimi
hoc Festo non tantum ore fateri, Spiritus
verum DEUM, tertiamq; adorandi
Mysterii personam, quã à Patre & Filio
ab æterno procedit, & per quem corda e

essentia
com-
sentia
EUS,
Augu-
s Sar-
erre &
d ait :
m hac
erato-
Spiri-
de Spi-
ed vir-
rà fide
ctus à
pturã
Gal. 4.
us Oris
cipulis
Spiri-
1 Cor.
Spiritu
nihil
tifica-
Thess.
diã di-
nitatis.
sancto
m esse
nitatis
modo
llumi-
antur,

